

- t *Ezecl. 20.25.* est: *Præcepta non bona* (t); sicut & illud
 * *Hebr. 7.16.* Pauli^(*) *Lex mandati carnalis*. De lege ve-
 u *Rom. 7.14.* Scimus, quia *Lex spiritualis* est (u).
 x *2. Cor. 3.6.* Hinc Apostolus docet: *Litera occidit, Spi-
 ritus autem vivificat* (x).

Quamvis itaque ritus, & Sacra Iudeorum, juxta corticem spectata, neque Deo placere unquam, neque Iudeis servili præcepta illa animo obeuntibus justitiam promereri potuerint; quamvis maiestate, & sanctitate Dei inferiora essent adeò, ut neque ipse præcipere, sive voluptate ab illo aliquā affici potuerit; in ea tamen, quam sibi statuerat, idē, systema scilicet Religionis apud crassiorem, & carnalem populum statuendi, sicut & viam perfectiori ac sanctiori Religioni præfuerint, nihil ejus consilio conduxerat magis, quam

ut externas illas cærenomias, & ritus in-
 veheret, quorum indicio Religionis illius
 (quod unicè cordi habebat Deus) in co-
 gnitionem mortales venirent. Sicut enim
 semper Deus, & Filii sui sacrificium, &
 Legis novę veritatem sibi ante oculos præ-
 stituit, ita planè & Legis veteris præcepta,
 & sacra ritusque omnes injunxit; par erat,
 quibus ad finem intentum via instrueretur.
 Externæ illæ Mosaïcæ cærenomiae futuris
 indispensabiliter necessitate præludebant: quam
 guidem figuram non attendentes Iudei,
 in eo potissimum errarunt; pro solidâ nimi-
 rum veritate accessorium & umbram se-
 quuti, atque Legis fine neglegit ipsam.
 Religionis apud crassiorem, & carnalem
 Legem scilicet: *Umbram habens lex
 futurorum bonorum, non ipsam imaginem
 rerum... nunquam potest accedentes per-
 fectos facere* (y).

y *Hebr. 10.1.*

DISQUISITIONES DE NATURA, CAUSIS, ET EFFECTIBUS LEPRÆ.

Prelectis, nec incuriosè, iis
 qua de Lepra, cuius est apud
 Moysen sermo, Interpretes
 differuerunt, nihil, quod ex-
 pectationem ea de re nostram
 impleat, deprehendisse mihi vi-
 si sunt. Peritissimi inter illos ea deduxisse
 contenti, quæ apud Medicos & Philo-
 phos traduntur, facta corum cum Mosai-
 cis collatione, quid potissimum differant,
 & in quo maximè ambe hæ narrations
 convenient, legentibus exhibent. Reliqui
 verbis Textis Mosaici tantum inhærentes,
 de alia planè quam vulgari lepi-
 sermonem esse in S. Scriptura autumarunt.
 Nec desunt ex Rabbini quidam, qui saltem
 lepram vestrum & adiūc à Deo vin-
 dice in Israelitas, infidelitatis & murmuris
 reos, prodigio immixtam suspicuntur (a);
 quoru sententiam Patres nonnulli (b) &
 Commentatores probasse suffragio suo visi
 sunt.

D. Clericus in Dissertatione de hoc ar-
 gumento reputasse visus est, lepra mor-
 bum inter eos habendum, quos statim qui-
 busdam temporibus, vel in certa quadam
 Regna, Dei Providentia immittit. Satis
 enim superque scitum est, genera esse que-
 dam morborum nostrâ ætate, quorum nulla
 fuit apud veteres cognitione; nec potest va-
 riatus interdum naturæ ratio ulla affi-
 gnari.

Hippocratis authoritas (c), qui lepram
 non morbum quidem, sed corporis vitium
 esse afferuerat, pleroque post illum Scrip-
 tores longè multos in eam sententiam per-
 traxit, ut lepram, de qua in utroque Testa-
 mento, *vitiliginem* quadam, non tractan-
 dam ut morbum, sed repurgandam ut for-

des, fuisse suspicarentur. Quod item pro-
 bans Arnobius de Christo Leprosum mun-
 dante ait (d): *Notas albicanas vitili-
 gineum manu admotâ deterſit*. Ed etiam spe-
 cians Turnebus (e), leprosos Evangelii
 maculis quibusdam vitiatam habuisse cutem
 autumavit. Theoderus Beza (f) aliam
 fuisse lepram censet, quam Gracorum Ele-
 phantiasim, morbum planè pervicacem,
 de quo apud Scriptores frequenter.

Alli vero [g] ipissimum Elephantiasim,
 quæ lepræ genus est pernicioſissimum, in
 S. Scriptura designatam malunt. Alii no-
 stræ etatis Scriptores in lepra veterum, ip-
 sum, quem nos Gallicum morbum, inver-
 teratum agnoscunt; quod D. Tournesortio,
 leprosorum in suis itineribus oculato te-
 ste, visum est. Ex eo morbo vulgaribus
 remedis rari quidem convalescant; tabe-
 scunt plerique, quod humores peccantes
 corporis harmoniam prorsus corruptunt.
 Sans lepram morbum esse, à quo sibi omnes
 summopere semper caverunt, ambigit ne-
 mo; ut ne communè quidem leprosorum
 cum carteris fuisse sepulchrum ex S. Scrip-
 tura intelligamus (h).

Hanc opinionem discrepantium ex eo
 facile invehi potuisse credimus, quod nec
 textus Mosaicus sedulè examini subjectus
 fuerit, nec satis cum Gracorum Authorum
 eâ de re sententis collatus. Quemadmo-
 dum enim Moysem non unius tantum le-
 præ genus complexum fuisse constat, ita
 quoque nullum ejus morbi remedium in-
 dicavit, regulas tantum constituisse con-
 tentus, quibus virulenta atque contagio-
 sa lepra ab alia purâ, cui virulentum &
 contagiosum nihil, distingueretur. Hac
 datâ occasione, corporis etiam alia vita per-
 scribi.

h 2. *Par. 26.*
 23.

20. 24.

i *Levit. 13.19.*

q *Vers. 29.30.*

r *Vers. 34. 35.*

36.

a *Maimon. Ge-
 rand. Raca-
 nati, Sepha-
 radi apud
 Musser.*

b *Theodore.*

g. 18.

c *Lib. de affec-
 tion.*

Disquisitiones de natura, causis, &c. 75

scribit, quæ lepræ quidem speciem, sed
 non virus referant. Nec præterire oportet, in Scriptura, ac in Vulgata potissimum,
 frequenter contingere, ut lepræ nomine
 non morbus ipse, sed morbi præludia & dis-
 positiones, vel saltē indicia morbi, quibus
 suspicio ingeritur, designentur. Scimus est
 tandem, apud Moysen lepram quandam
 editum, & vestimentum occurtere, de qua al-
 tum apud Authores ceteros silentium. Ex
 quibus omnibus pronum est colligamus,
 vocem illam Hebraicam *Zavast* latius multò
 quam Græcum, & Latinum *Lepra* patere;
 quare è re fore censemus, si exactam de
 variis significationibus hujus Hebreæ vocis
 ideam antea exhibeamus, quam quidquidam
 lepra, cuius in Scriptura sermo, differatur.

Moyses *Levit. 13.* varia percurrit in-
 commodity, quæ ad lepram referri aliquâ fal-
 tem ratione videntur. Primò igitur indicia
 nonnulla, quibus suspicio morbi ingeritur,
 designat. Omnium primum tumor extimus
 (i); alterum pustula (k) vel ulcus; suc-
 cedit albens & candens vel etiam rubescens
 macula; nam rubescens macula, quando-
 que lucens & candens appellatur [l].
 Omnia hæc indicia sunt, quibus justa le-
 præ suspicio inducitur. Ut autem rei ve-
 ritas attingeretur, leprosus coram Sacer-
 dotibus se sistens, certo quodam in loco
 7, vel 14. diebus clausus detinebatur; quod
 scilicet eo temporis spatio morbus expli-
 care se, atque certis indicis deprehendi-
 potuerit. Hæc indicia 1. albens, rubes-
 cens, & lucens in pelle macula; 2. pili
 ex loco pallentes, & rufi; 3. locus pro-
 reliqua cute humilior.

Albescens macula, si nihil haberet re-
 liqui, minor erat quam ut lepram indica-
 ret; si crevisset, statim leprorum probebat.
 Maculæ illæ interdum *scabies* erant (m);

n *Levit. 13.6.*

o *Ibid. Vers. 12.13.*

p *Ibid. Vers. 19.24.*

q *Vers. 29.30.*

r *Vers. 34. 35.*

s *Ibid. Vers. 42.43.*

t *Cel. 1.5. capo 28.8.17.*

u *Levit. c. 13.*

x *Vers. 10.15.*

y *Levit. 13.19.*

z *Vers. 29.30.*

aa *Vers. 34. 35.*

bb *Vers. 34. 35.*

cc *Vers. 34. 35.*

dd *Vers. 34. 35.*

ee *Vers. 34. 35.*

ff *Vers. 34. 35.*

gg *Vers. 34. 35.*

hh *Vers. 34. 35.*

ii *Vers. 34. 35.*

jj *Vers. 34. 35.*

kk *Vers. 34. 35.*

ll *Vers. 34. 35.*

mm *Vers. 34. 35.*

nn *Vers. 34. 35.*

oo *Vers. 34. 35.*

pp *Vers. 34. 35.*

qq *Vers. 34. 35.*

rr *Vers. 34. 35.*

ss *Vers. 34. 35.*

tt *Vers. 34. 35.*

uu *Vers. 34. 35.*

vv *Vers. 34. 35.*

ww *Vers. 34. 35.*

xx *Vers. 34. 35.*

yy *Vers. 34. 35.*

zz *Vers. 34. 35.*

aa *Vers. 34. 35.*

bb *Vers. 34. 35.*

cc *Vers. 34. 35.*

dd *Vers. 34. 35.*

ee *Vers. 34. 35.*

ff *Vers. 34. 35.*

gg *Vers. 34. 35.*

hh *Vers. 34. 35.*

ii *Vers. 34. 35.*

kk *Vers. 34. 35.*

ll *Vers. 34. 35.*

mm *Vers. 34. 35.*

nn *Vers. 34. 35.*

oo *Vers. 34. 35.*

pp *Vers. 34. 35.*

qq *Vers. 34. 35.*

rr *Vers. 34. 35.*

ss *Vers. 34. 35.*

tt *Vers. 34. 35.*

uu *Vers. 34. 35.*

vv *Vers. 34. 35.*

ww *Vers. 34. 35.*

xx *Vers. 34. 35.*

yy *Vers. 34. 35.*

zz *Vers. 34. 35.*

aa *Vers. 34. 35.*

bb *Vers. 34. 35.*

cc *Vers. 34. 35.*

dd *Vers. 34. 35.*

ee *Vers. 34. 35.*

ff *Vers. 34. 35.*

gg *Vers. 34. 35.*

hh *Vers. 34. 35.*

ii *Vers. 34. 35.*

kk *Vers. 34. 35.*

ll *Vers. 34. 35.*

mm *Vers. 34. 35.*

nn *Vers. 34. 35.*

oo *Vers. 34. 35.*

pp *Vers. 34. 35.*

qq *Vers. 34. 35.*

rr *Vers. 34. 35.</*

situs, ut nec sal impositum dissolvat, insuper arescit adeo, ut cum aceto ebulliat; sicut & cæcis quibusdam filamentis tota ejusdem massa firmissimè constringitur, ne calcinato plumbo permeabilis; si urina appareat cruda, tenuis, cinerea, & turbida, quæ subdidentem in immo fundo furfuraceam farinam demittat. Leprosi vultus instar languescentis carbonis unctuoso quadam lucre intens, inflatus rigentibus quibusdam tumoribus virescunt basi & albescenti acumine disseminatur. Fronte est amplis rugis ad utraque tempora protensis sulcatæ. Oculi prominentes, rigentesque, rubrum quendam nitorem, ac fulgorem instar felis emitunt. Aures tumentes, & rubræ, ulceribus ad basim depascuntur; ulcera verò glandulæ ambiunt. Nasus abrosa vel putrescenti cartilagine sumus efficiunt; nares hiantes, meatus verò obducti, & in imo fundo ulcerosi. Lingua arescens, inflata, ulcerosa, hirsuta, contracta, albellitus liceat granulis disseminata, nigrecoit. Pelle tandem tegitur inæquali, ruvidâ, & stupidâ, quæ si pungatur absindaturque, pro sanguine saniem quandam reddit, nec raro aquâ licet perfusa ne madescit quidem.

Eo morbo affectos vehementer adeo calore æstuare ferunt, ut recens pomum per horam in manu tenentes, rugosum & arens velut oculo solidis diebus ad Solem expositor reddant. Tandem nasus, dixit manuum & pedum, & reliqua membra à reliquo corpore ultrò avulsæ morte suâ morti totius hominis præludent. Quem morbus iste pessimus causat, pruriuitus adeo violentus est, ut leprosus non leniter tantum carnem scalpere, sed ulceribus etiam sulcare corpus, non citrâ vulnerum perniciose inflammations cogatur.

Ferunt etiam lepram illam diù antè interiora depascere, quâm in externum prodeat; eamque Avicenna morbum seu cancrum universalem appellant. Sunt qui variis in puluis leproforum colores ad variam temperamenti & humorum cum sanguine harmoniam referant. Rubentes sanguine efficiuntur melancholico & viscidæ, albentes ex admixtione pituitæ viscidæ, falsæ, nitroso, acris, cum sanguine melancholico. Relique pejores sunt ex acrimonia, & ignita humorum qualitate; ex his vermes & contagiosum quoddam virus facile in adstantes transfundendum inducitur. Parentum morbus cum sanguine in filios transfunditur. Ejus inducendi morbi causam ferunt menstrorum sive hemorroïdum cessationem, sicut & minorem in cibis delectum. Ex his omnibus, quantum arbitror, satis intelligimus, lepram adulatam non malam tantummodo corporis habitudinem, sed repletum incommodum nonnullumque morbum haberi oportere.

Notissimum est autem in Oriente morbus, cuius nomen *Elephantiasis*. Ægypti peculiarem esse Lucretius affirmit [y]: *Est Elephas morbus, qui prater flumina Nilii*. Gignitur, Ægypto in media, neque prater ea usquam.

y Lucret. 1.6.

Et Plinius (z): *Ægypti peculiare hoc malum*; tum addit contagious quodam vitiligines Romæ apud optimates graffantes, nonnis à Medicis Ægyptis, qua in regione frequens est morbus, curatas suis. Quod ad lepram *Elephantiasis* attinet, ignotus erat ante Pompeji ætatem morbus, nec diutius serpuit. Inveniunt ejus ægritudinis crepundia primò in vultu conspicuntur, ubi lenticula quedam subito in naribus oborta, ac paulatim fœse per totum corpus explicans, varis aspersam maculis, inæqualem, asperam, crassiorem hinc inde pelle efficit; tandem caro nigrificet, ac tantum ossium nuda protegit. Digihi interim pedum manuumque tumescunt. Eo morbo si quando Ægypti Reges corripi contigissent, balnea ex recenti cæsorum Infantum sanguine adhibebant.

Prosper Alpinus (a) observat, *Elephantiasis*, quo morbi genere potissimum per affectus, vulgare esse in Ægypto luem. Peculiarem quendam *Phœnicium* morbum (lepræ genus est) Hippocrates (b) & Galenus [c] notaverunt, & quantum ex descriptione Hippocratis assequimur, albescens lepra morbus ab illis designatus est. Apud recentiores quodam Medicis mentio occurrit lepræ cuiusdam *Tyria* (d). Leprosos quodam vidisse in Palestina Maundrellus testatur (e). Eo morbo affectis pedes veluti elephantis redduntur, vel equorum, quorum pedes vermes abroferint: tumescunt coxae, & sensu li- cet doloris destitute, pedibus tamen grandi officium praestare negant.

Veteres quidam (f) narrant, Hebreos eo morbo corruptos, ex Ægypto extores actos fuisse. Tacito & Justino impositum est, ut fabellis hisce ab invidis Ægyptiis in Judæos sparhis credulitatem suam addicerent; sed à Josepho solidè calumpnia refutatur, scilicet admodum observat, nunquam commisurum fuisse Moysen ut Leges contra leprosos conderet, si leprosum ipse populum & exercitum habuisset. Iesu Christi ætate frequentes erant in Judæa leprosi; nec raros in Arabia fuisse Avicennas est author (g). Perfæ, juxta Herodotum, & Ctesiam (h), leprosos omnes gentis suæ ab omni cum civibus commercio, quin & ab Urbium suarum ingressu interdicebant. Induci morbum autumabant in poenam violati, quem Numiois loco habebant, Solis. Advena hospitio apud leprosum recepti solum vertere cogebantur.

Sæculo undecimo, duodecimo, cæterisque subsequentibus, frequens habebatur in Europa morbus, quem ex Judæorum frequentia & confortio inducum aliqui suscipiantur. Alii verò malam mercem ex variis expeditionibus Cruce signatorum in Syriam comportatam contendunt. Porro Leprosos appellabant ladros, iisque curandis magno numero excitata Xenodochia, Ladrieræ dicta. Ex his pio usui constructis aedibus ad 10000. per Europam numerat Matthæus Parisius. Ne autem virus contagione diffunderetur, apposito signo

Le-

z Plin. 1.26.
c.1.

a De Medic.
Ægypt. lib.1.
cap.13.

b Hippoc. l.2.
Porretti.

c Glaf. Galeni

d Guido Cau-
liae.

e Maundrel

Voyage d' Alep

a Jerusalém.

f Appio apud
Ioseph. l. 1.
cont. Appion.

g Avicen. 1.5.

Sen.7. Tract.

2.1.9.

h Ita Etecas

in excerpt.

Pbotti apud

Henric. Steph.

& Herod. l.

De natura, causis, & effectibus Lepræ. 77

Leprosi à cæteris distinguuntur; quin & a communis consortio distineri degere, nec raro sive crepitaculis monete populum, sive cado quodam in humeris delato morbi sui indicium exhibere iussi sunt.

Porrigo lepræ genus est, caput afficiens; nam squamis, & crustis cineris, flavescientibus quandoque totum caput obducitur, odorem simili foetidum & cadaverosum exhaling. Hanc facile lepram Moyses insinuavit nomine lepra come, barba, tunica & morbi illius, quo canum caput corrupitur.

Pauca quidem ex lepræ incommodes Moyses recensit; quin & ea tantum attingit, quæ discernendo huic morbo à cæteris, indicium certissimum. Sacerdotibus, quibus ea demandata cura, præbebant. Porro lepræ morbum indicat tumor quidam albescens, qui & paulatim augetur, & carnem simili eo loco depressiore redit. Nec obscurum ejus signum exhibet color albescens, & pallidus, quo pili, ubi vivitum est corpus, insinuantur.

Impetiginis quasi imminentem lepram præcurrere, primumque morti agmen ducente videntur. Primo sola pellis inæquilitas, atque lens quidam pruriuitus corpus afficit, deinde aucta omnia; pellis tota albedine quadam instar farinæ insinuat; nec mora statim lepra succedit, cum scilicet albedo in crustas, & squamas, pīseum squammas referentes, degenerat. Noxiū quoddam impetiginum genus, apud Romanos innotuit, quod *mentagrum* appellarent. Ignotum sive morbum illum ante Tiberium Plinius affirmat; veneno autem erat adeo perniciose, ut solo oculo, vel tactu contraheretur. Prima suboriente morbi signa in vultu, deinde in collo, pectori, & manibus; tandem tota corporis facies furfuraceo quodam colore inficiatur. Quare Moyses, alborem quemdam in corpore subito exortum sedulò observari, an scilicet morbus augetur, ipsius agroti reclusione præcipientem, impetiginum incommode præ oculis habuisse ne ambigimus quidem.

Decursis lepræ indicis & effectibus, modo ad cauas eius morbi animalium adjiciamus oportet. Igitur ex Medicorum doctrina impetiginis, scabies, lepra ex lite & discordia contrariorum humorum, accedente sanguine melanocholico, viscidio, copioso, pingui, acri, prorumpunt; hisce enim peccantibus humoribus abrofelli, pruriuitus causat molestissimum, nullis frictionibus lenientum. Facile verò, iisdem Medicis authoribus, de patre in filium cum sanguine ipso transfunditur; nec modicè morbo contrahendo conductus sive minor in cibis delectus, sive minor in ratione atendorum ciborum cautio, sive tandem corporis, humorum, aeris, cibilium, vestium mala qualitas & habitudo.

Sed ut vera fatear, hæc de lepræ causis Medicorum observationes, impares ad conceptum de illa ideam explicandam videntur; vix enim in animalium induco, qui fieri possit, ut mera atque interna humorum corruptio morbum efficiat, cuius tam prompta & facilis contagione virus communicetur; simulque prima ejus & apertissima indicia in extima corporis parte conspiciuntur. Quæ sane propria & analogia inter hominum lepram his derivatam fontibus, & lepram vestium ac domorum, ut idem utrique nomen, & paria ferme indicia quadrant? Novum igitur ejus rei systema proponam, quo rationem me initur confido physicam & mechanicam, omnia à Moysi tradita de lepra hominum, vestium, & domorum, per generales & communes rerum notiones explicandi.

De lepra igitur, siisque omnibus, que ad lepram aliquâ ratione referri videntur, ut *psora*, *alopecia*, *porrigine*, *elephantiasis*, *mentagra*, *itchine* &c., quin & de omnibus morbis, quibus animalium cutis affecta abroditur, venenoque contagioso, pruriuito violento, pilis atro colore inertiis, corpus deglabratur, ac tandem stupor in membris inducitur; de his, inquam, omnibus id constitutio, vermiculos scilicet, aspectum fugientes, inter carnem & pelle primò se se insinuantes, epidemiam & cuticulam, tum & nervorum filamenta, ac tandem carnem depascere; ex quibus effectus omnis inueniuntur, adulati, & in veterati jam morbi facile inducuntur.

Porrò rari occurunt homines sive constans, sive affecte sanitatis, à vermium contagione immunes; singula enim hominum & brutorum corpora, per habitum & alimenta admissa vermiculorum semina nativo calore fovent. Namque aer, quem habitat trahimus, fructus plerique, quibus innutritur, insectis scatent, qui calore corporum animalium foti carni adhærent, innutriuntur, ac propagatione tandem crescunt. Res etiam omnes, que nos ambient, quorum ministerio utimur, verium sapè scatent sunt & nidus, quibus veluti latrunculis incavatos nos adorinentibus, miserè stede depopulamur.

Novis Medicorum observationibus, quibus ope microscopei novus tenuissimorum insectorum, aspectum fugientium, mundus innotuit, instruimus, sua singulis corporibus esse, ab aliis diversa, insectorum genera, in variis varia corporibus, veluti in suâ quaque patria regnantia. Hisce incolis aer, terra, pisces, arbores, lapides, panini, mortaria, vitrum ac solidissima quæque coluntur. Homines frequentantur præ cæteris, quorum nulla ferme corporis pars à vermis vacat, non intestina, non cerebrum, non jejun, cor, sanguis, vesica, umbilicus, ulcera, pellis; quin & totum denique corpus post obitum in vermes abiare, sicut & vermiculari morbo interire plures infantes & adulti, constat.

Adolescentibus, atque infantibus potissimum lumbriculi familiares sunt; est autem verium genus rotundum, albens, è variis pellis partibus, & è manibus potissimum scatens. Porro vermes illi inter carnem & pelle insinuantes se, & carnem depascentes, pruriuitus causat molestissimum. Alii sunt etiam infantibus ver-